Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ВЫДАНЬНЕ ЎСЕБЕЛАРУСКАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТУ САВЕТАЎ.

Кошт нумару—15 руб. (вып. 22 г.)

Падпісная плата—
Звычайная—400 р. льготная—300 р.

Плата за абвесткі—500 руб. за радок петыту.
Сьпешныя—на 50% даражэй.

Плата за публікацыю аб страце дакумантаў:
для членаў саюзаў—700р.
для іншых грамадз.—1500р.

Чырвон. і ўтрымапцам Сац. Забясьпекі—дарамна.
Падпіска і абвесткі прымаюцца ў Контрагэнцтве пры Дзяржаўным Выдавецтве.
(Менск, Петрапаўлаўская, 8).

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
МЕНСК, Захарыўская, 97.

ТРЭЦІ ГОД ВЫДАНЬНЯ. | Штодзенная газэта. | № 275 (680). Аўторак, 12-га сьнежня 1922 г.

Ад слоў к справе.

(*Аб канфэрэнцыі па разброеньню*).

У Маскве працуе канфэрэнцыя па разброеньню. Ад самага пачатку працы канфэрэнцыі выявілася, што суседнія з намі дзяржавы і дзяржаўкі маюць большы нахіл да гутарак аб разброеньні, чым да фактычнага зьмяншэньня ліку сваіх армій. І вельмі цікава, што самаю ўпартаю, самаю няўступчываю аказалася... латвійская дэлегацыя! Ня вельмі то згаворчываю аказалася і польская дэлегацыя, але яна хоць на словах стараецца вытрымаць «мірны» тон і нібы то ідзе насустрач прапазіцыям савецкай дэлегацыі.

Савецкая дэлегацыя, як выявіцель волі рабоча-сялянскіх масаў усёй Савецкай фэдэрацыі, не жадаючы траціць часу на дарэмнае дыплёматкае пустасловіе, запрапанавала адразу-ж перайсьці да абгаворваньня *практычных* пытаньняў: 1) аб зьмяншэньні збройных сілаў, 2) аб устанаўленьні нормы ваенных расходаў, 3) аб разброеньні прыгранічнай паласы, 4) аб скасаваньні нерэгулярных войск. Фінляндзкая дэлегацыя, як відаць напалоханая манеўрамі Чырвонага флёту, запрапанавала яшчэ разглядзець пытаньне аб марскіх збройных сілах, але ніякіх канкрэтных прапазіцый ня высунула.

Савецкая дэлегацыя ад імя Савецкай фэдэрацыі высунула праэкт зьмяншэньня Чырвонай арміі на 75 проц., гэта значыць замест 800.000 чал. заставіць толькі 200.000 чал. Але гэта толькі тагды, калі суседнія дзяржавы і дзяржаўкі адпаведна зьменшаць і свае арміі. Гэты праэкт Савецкай дэлегацыі спаткаўся з рашучым адпорам з боку другіх дэлегацыяў. Яго знайшлі *занадта* рашучым, занадта радыкальным. Умелы манеўр савецкай дэлегацыі паставіў нашых заходніх суседзяў у вельмі дурацкае становішча.

Раней яны ўвесь час крычалі аб небясьпецы ад «вялізарнай» Чырвонай Арміі, аб «чырвоным» імпэрыялізьме, а цяпер самі выступілі ... проціў зьмяншэньня Чырвонай арміі, абы толькі не зьмяншаць сваіх армій.

Польская дэлегацыя хацела ўвесь цэнтр вагі канфэрэнцыі скіраваць на абгавораньне чыста «славеснага» праэкту аб «маральным» разброеньні, аб абавязку ўстрымліваецца ад збройных нападаў і т. д. Аднак савецкая дэлегацыя заставіла канфэрэнцыю перайсьці да рагляду ясных і канкрэтных пытаньняў фактычнага характару, перайсьці *ад слоў к справе*. Бліжэйшыя дні пакажуць, ці нашыя буржуазныя суседзі сапраўды хочуць міру і спакою, ці яны хочуць толькі крычаць аб «чырвоным імпэрыялізьме», каб і надалей цягнуць непамерныя падаткі са сваіх рабочых і сялян на ўтрыманьне сваіх непамерна-вялікіх арміяў.

Канфэрэнцыя па разброеньню.

Польшча затрымлівае працу.

МАСКВА, 9—12. Праца канфэрэнцыі па разброеньню ізноў затрымалася, галоўным чынам, з-за пазыцыі, якую заняла польская дэлегацыя. Апошняя трымаецца погляду папярэдніх пасяджэньняў: прыблізныя лічбы ліку арміі за 23 год пасьля мяемага быць разброеньня не падлягаюць далейшаму абгавораньню канфэрэнцыі. Расейская дэлегацыя рашуча пратэстуе супроць гэтага.

Даражыць паўнамоцтвамі.

МАСКВА, 9—12. Польскі дэлегат на канфэрэнцыі па разброеньню князь Радзівіл заявіў, што паведамленьне расейскага друку аб адабраньні ад яго права заснуоўваць ад імя Рушыні згоды і абмежаваць сабе ролю нагледвіка не адпавядае запраўднасьці.

Па ўказцы міністра.

ВАРШАВА, 9—12. Згодна ўказцы міністэрства заграгічных спраў, польскі друк у артыкулах аб Маскоўскай канфэрэнцыі па разброеньню стараецца даказаць нібы няшчырасьць Расеі. За апошнія дні ў польскім друку крыху больш аптымізму ў адносінах к вынікам канфэрэнцыі.

Балючае пытаньне Усебеларускага Зьезду.

На Ўсебеларускім Зьезьдзе Саветаў, які адчыніцца 14 сьнежня, шырока будзе абгаворана справа Народнай Асьветы на Беларусі.

IV Зьезд Саветаў якраз застае справу асьветы ў катастрафічным становішчы. Ён і павінен яе выратаваць. Трэба спадзявацца, што ён не абмяжуецца аднымі гутаркамі, а прыме рашучыя пастановы аб павялічэньні матар'яльных сродкаў на народную асьвету.

Пазнаёміўшыся з тэзісамі дакладу, які будзе зроблен Камісарам Асьветы на Зьезьдзе, трэба адзначыць, што даклад мае быць ня тым сухім пералічэньнем, што было зроблена Наркампросам за мінулы час, як гэта рабілася на папярэдніх Зьездах. Даклад у гэтым годзе зявіцца шырокім праэктам, як выйсьці з цяжкага становішча народнай асьвеце.

Сутнасьць палітыкі Наркампроса, якая будзе праводзіцца на Зьезьдзе, вось у чым.

Па-першае: дзеля таго, што на Беларусі няма цяжкой індустрыі, фронт народнай асьветы павінен у нас быць прызнаны фронтам ударным і першым. Ён павінен спыніць на сябе ўвагу ўсіх савецкіх і партыйных органаў.

Па-другое: будучы ў прынцыпе проціў платы за вучэньне, Народны Камісарыят Асьветы усе-ж такі лічыць, што дапамога жыхарства школе, як у вёсцы, таксама і ў горадзе патрэбна.

Па-трэцяе: скарачэньне школьнай сеткі далей немагчыма бо сацыяльнае выхаваньне ўжо не абхоплюе ўсіх дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту. Яно супыніла сваю ўвагу толькі на дзецях пралетарыята (членаў прафсаюзаў) і бяднейшага сялянства. Дзіцячыя дамы далі толькі прыпынак тым дзецям-сіротам, якія за сьценамі дамоў прымушаны-б былі памерці з голаду—г. д. Далейшае скарачэньне сеткі злачынства. Нарэшце, дрэннае матар'яльнае становішча працаўнікоў культурна-асьветных установаў служыць вялікаю перашкодаю ва ўсякі-іновым культурным пачыне.

І вось Зьезд павінен будзе зьвярнуць увагу на тыя мізэрныя сродкі, якія перападалі Наркампросу, і прыняць меры для іх павялічэньня.

Зьезд, у твары сваіх прадстаўнікоў ад рабочых і сялян, працоўнай Беларусі, павінен будзе сур'ёзна падыйсьці да шляху ліквідацыі цемры і несьвядомасьці, якія зьяўляюцца злым ворагам нашай працоўнай беднаты.

Тая неабходнасьць барацьбы к дробна-буржуазнай ідэалёгіяй, патрэбнасьць нарыхтаваць і выхахаць падрастаючае пакаленьне да будучага будаўніцтва, агульная культурная наша адсталасьць, якая тармазіць працу ва ўсіх галінах жыцьця,—кажуць за тое, каб справа народнай асьветы была пастаўлена на адно з першых месц у будаўніцтве нашай Савецкай рэспублікі.

Толькі ўмеркаваўшы як сьлед матар'яльныя пытаньні і пабудаваўшы нашы культурна-асьветныя установы на моцнай грашовай базе, Народны Камісарыят Асьветы і яго органы на мясцох змогуць павесьці правільную і прадуктыўную працу ў сваіх установах, толькі гэткім чынам падыйшоўшы да справы мы атрымаем пабеду на фронце культуры і асьветы.

М. К.

Лезанская канфэрэнцыя.

Расея прапануе мір.

ЛЁЗАНЬ, 7-12. 6 га сьнежня на пасяджэньні аб пралівах Кэрзан заявіў: „Ролі перамяніліся. Заходнія дзяржавы баранілі раней сыстэму, якую зараз праводзе Расея". Чычэрын, адказваючы „Кэрзану, пацьвердзіў, што ролі запраўды перамяніліся, але ня гэтак як гэта здаецца Кэрзану: палітыка царскага ўраду зьмянілася на дружбу Савецкага ўраду з усходнімі народамі. Раней гаварылі аб націску Расеі на Азію, зараз ідзе гутарка аб націску Англіі на Эўропу. Праграма Кэрзана накірована супроць Расеі. Расея ня думае саступаць, яна прапануе мір у прынцыпе прызнаньня незалежнасьці Турэччыны.

Ісмэт-паша—супроць праэкту саюзьнікаў.

ЛІФІЛЬД, 9-12. 9 га сьнежня на Лёзанскай канфэрэнцыі аднавіліся спрэчкі аб пралівах. Ісмэт-паша дамагаўся неабходнасьці для Турэччыны умацаваць пралівы і выставіў шэраг пытаньняў супроць праэкту саюзьнікаў.

Прэм'еры ў Лёндане.

ГАННОВЭР, 10-12. Усе саюзныя прэм'еры прыехалі ў Лёндан на нараду. Муссаліні заявіў прадстаўнікам газэт, што вырашэньне рэпарацыйных пытаньняў павінна быць цесна зьвязана з пытаньнем міжнародных даўгоў.

Ісмэт-паша аб акупацыі праліваў.

ЛІФІЛЬД, 9-12. На пасяджэньні Лёзанскай канфэрэнцыі 8-га сьнежня Ісмэт-паша заявіў, што акупацыя праліваў дасьць у выпадку вайны пераважнасьць прымаючым у ёй удзел дзяржавам Сярэдземнага і Чорнага мароў, якія першымі прашлі-б пралівы. Турэцкая дэлегацыя, згодна прапанаваньню саюзьнікаў аб свабодзе гандлёвага плаваньня ў пралівах, аднак, лічыць неабходным прыняцьце шэрагу мер, якія-б забясьпечвалі Турэччыну ад нечаканага нападку.

Пуанкарэ—на ранейшай пазыцыі.

НАРХОЛЬД, 9-12. Паведамляюць, што Пуанкарэ заявіў, што яго погляд на рэпарацыю застаўся нязьменным: «Немцы ніколі не заплацяць,—сказаў Пуанкарэ—калі іх не страсануць, як належыць; лепшы спосаб страсануць немцаў—захапіць Рурскую вобласьць».

Японія дамагаецца ўдзелу ў нарадзе.

ЛЁНДАН, 10-12. Японія патрабавала допушчэньня яе прадстаўніка на нараду.

Ня гледзячы на тое, што ў Лёндане знаходзяцца 4 амэрыканскіх прадстаўнікі, Амэрыка афіцыяльна не патрабавала яшчэ ўдзелу ў нарадзе.

К акупацыі Рэйнскай вобласьці.

Новыя пляны Пуанкарэ

ГАННОВЭР, 10-12. Па паведамленьню «Фосішэ Цэйтунг» Пуанкарэ мае замеры зрабіць у Лёндане шэраг новых прапанаваньняў. Францыя гатова зьменшыць свае патрабаваньні ў адносінах к Нямеччыне пры ўмовах, калі будуць скасованы міжсаюзьніцкія даўгі і Англія адмовіцца ад свёй часткі нямецкіх плацяжоў. З адтэрмінай плацяжоў Пуанкарэ мае замеры патрабаваць пашырэньня акупацыі Рэйнскай вобласьці, у выпадку, калі саюзьнікі ня пойдуць на спатканьне патрабаваньням Францыі.

Лёйд-Джорж аб акупацыі Рэйнскай вобласьці.

ЛЁНДАН, 10—12. Лёйд-Джордж у артыкулах у англьскіх газэтах заявіў, што калі Англія забясьпечыць Францыі падтрыманьне ў ахове граніц, дык гэтым самым касуецца пытаньне аб анэксіі Рэйнскай вобласьці. Калі Францыя к канцу акупацыйнага пэрыяду не адступіць ад Рэйну, дык гісторыя Эўропы абагаціцца новымі страшнымі здарэньнямі. Толькі Англія разам з Амэрыкай зможа перасьцерагчы ад гэтага няшчасьця.

Розныя вестні

Красін у Італіі.

РЫМ, 7-12. Красін у гутарцы з з італьянскімі журналістамі паведаміў, што ён абгаварыў з новым італьлянскім урадам шэраг эканамічных пытаньняў, канчатковае вырашэньне якіх будзе справай расейскага прадстаўніцтва ў Рыме і італьянскага ў Маскве. Муссаліні выказаў пажаданьне аб за наваньні больш цесных юрыдычных і фармальных адносін між абедзьвума дзяржавамі. Можна спадзявацца, што юрыдычныя і палітычныя адносіны будуць заснованы ў бліжэйшы час.

Новы рэпарацыйны плян.

БЭРЛІН, 7-12. Нямецкі габінэт апрацаваў новы рэпарацыйны плян па якому патрабуецца зьмяншэньня саюзьнікамі рэпарацыйных абавязацельстваў і пунктоўнае вызначэньне сумы гэтых абавязацельстваў.

Ньюбольт за пераход улады да рабочай партыі.

ЛЁНДАН, 8-12 Ньюбольд у пісьце ў „Манчэсьцер Гардыен" піша: „Лічу рашуча патрэбным, каб уся палітычная ўлада Англіі перайшла да рабочай партыі. Зрабіўшыся камуністам я яшчэ з большай энэргіяй, чымсь уперад, імкнуся да гэтай мэты. Кірхвэрд адмаўляецца лічыць з дырэктывамі Масквы і скіляецца к сацыял-патрыятызму. Дысцыплірованы камуніст ня можа адмяжоўвацца ад Інтэрнацыяналу, бо мы, камуністы змагаемся супроць ворага, арганізаванага ў міжнародным абхваце. Шматгадовая практыка класавай барацьбы дыктуе нам неабходнасьць адзінасьці кіраўніцтва згоднасьці і зялезнай дысцыпліны."

Супроць францускіх пагрозаў.

БЭРЛІН, 8—12. Грамадзяне Рэйнскай правінцыі, якія жывуць у Бэрліне, арганізавалі перад рэйхстагам дэманстрацыю, патрабуючы адпору францускім пагрозам.

Гвалты над жыдамі ў Латвіі.

РЫГА, 9—12. 7 і 8-га сьнежня чорнасоценцы ўчынілі шэраг гвалтаў супроць жыдоў. Жыдоўскія дэпутаты сойму патрабавалі ад міністра ўнутраных спраў спыненьня гвалтаў. Выдана пастанова з загадам устрымацца ад далейшых гвалтаў. Газэта «Сацыял-дэмакрат» зазначае арганізаванасьць гвалтаў і адсутнасьць перасьцерагаючых мер з боку ўлады.

Адмовіліся ад адзінага фронту.

ПАРЫЖ, 8-12. Камісія францускай сацыялістычнай партыі адмовілася прыняць прапанаваньне камуністаў аб адзіным фронце. Перамоўленьні спынены.

Перад IV-ым Усебеларускім Зьездам Саветау.

Шырокая канфэрэнцыя рабочых і служачых.

10-га сьнежня ў будынку Бел. Дзярж. Тэатру адбылася шырокая канфэрэнцыя рабочых і служачых г. Менску, якая была склікана ЦБКПБ і прэзыдыумам Сав. Праф. Саюзаў Беларусі. Будынак быў перапоўнены дэлегатамі.

Адчыняючы канфэрэнцыю, т. Багуцкі ў кароткім уступным слове ахарактэрызаваў задачы, якія стаяць перад дэлегатамі канфэрэнцыі ў зьвязку з прадстаячым 4-ым Усебеларускім Зьездам Саветаў.

Пасьля выбараў прэзыдыуму канфэрэнцыі, т. Чарвякоў зрабіў даклад аб задачах 4-га Ўсебеларускага Зьезду Саветаў.

Па гэтаму дакладу прынята восьякая рэзалюцыя.

«Заслухаўшы даклад аб заданьнях 4-га Ўсебеларускага Зьезду Саветаў, агульнае дэлегацкае сабраньне рабочых і служачых гор. Менску канстатуе, што, ня гледзячы на нязвычайна цяжкія ўмовы эканамічнага крызісу, які перажываецца ва ўсёй Сав Фэдэрацыі, Савецкая Беларусь, дзякуючы дружным стараньням рабочых і сялян і іх рабоча-сялянскага ўраду, ідзе па шляху адбудовы ўсёй сваёй народнай гаспадаркі, пры чым у сілу аб'ектыўных прычын адраджэньне сельскай гаспадаркі ідзе болей хуткім тэмпам, чымся адраджэньне прамысловасьці.

Мерапрыяцьці ўлады, якія мелі сваёй мэтай разьвіцьцё асьветы, таксама далі добрыя вынікі, бо падход улады да разрашэньня пытаньня аб вышуканьні сродкаў на асьвету быў зусім правільным і дарэчным.

Цяпер перад уладай стаяць цяжкія заданьні разьвіць пачатую ўжо працу ва ўсіх галінах дзяржаўнага і гаспадарчага будаўніцтва ва ўмовах фінансавага крызісу, які цягнецца па сягонешні дзень.

Беручы гэта пад увагу, трэба думаць, што фінансавыя мерапрыяцьці ўлады і асноўныя пачаткі стварэньня дзяржаўнага і мясцовага бюджэту зьяўляюцца адзіна правільнымі і адзіна магчымымі пры сучасных умовах.

Дэлегацкае сабраньне зьвяртае сур'ёзную ўвагу на пытаньні зямельнай палітыкі і лічыць патрэбным паказаць, што найхутчэйшае праводзеньне ў жыцьцё дэкрэту аб працоўным землякарыстаньні зробіцца моцным чабудзіцелем дзеля разьвіцьця сельскай гаспадаркі, на што маючаму быць Зьезду Саветаў трэба зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу.

Як на адну з умоваў, якая павінна дапамагчы ўзмацаваньню сельскай гаспадаркі, трэба зьвярнуць увагу на разьвіцьцё ў краі прамысловасьці, занятай апрацоўкай сельска-гаспадарчых прадуктаў.

Сабраньне зьвяртае ўвагу маючага быць Зьезду на пытаньні народнай асьветы. Дэлегаты Зьезду ад Менскага Савету павінны настаіваць на падвядзеньне цьвёрдай матар'яльнай базы пад народную асьвету, якая давала бы магчымасьць забясьпечыць настаўніка і стварыць добрыя ўмовы для яго працы.

Дзеля таго, што цяпер дзяржава ня можа сама забясьпечыць агульна-дармовай асьветы, дык павінна быць створана цьвёрдая сець школ, якая забясьпечвала бы магчымасьць адукацыі за кошт дзяржавы, хоць бы часткі рабоча-сялянскага насяленьня. Гэта сетка школ павінна павялічыцца па меры павялічэньня сродкаў у дзяржаве. Стварэньне побач з гэтым сеткі школ, якая часткова або цалком будзе існаваць за кошт самога насяленьня, як часовая мера, таксама павінна мець шырокае распаўсюджаньне.

Сабраньне канстатуе, што ўся праца Савецкай Беларусі да гэтага часу мела добрыя вынікі ў значнай меры, дзякуючы цеснай сувязі Беларусі з усімі савецкімі рэспублікамі.

Дзеля гэтага, беручы пад увагу неабходнасьць вялікага напружаньня сілаў у Савецкай Беларусі і дзеля далейшай цяжкай працы, а таксама беручы пад увагу, што разьвіцьцё і узмацаваньне ўсіх Савецкіх рэспублік, а ў тым ліку і Савецкай Беларусі, знаходзіцца ў залежнасьці ад узмацаваньня Савецкай Расеі ў міжнародных адносінах, дзе Савецкая Расея з кожным днём набірае ўсё болшай вагі—сход лічыць, што Ўсебеларускі Зьезд павінен зрабіць пастановы, якія стварылі б яшчэ болей цесную сувязь усіх Савецкіх рэспублік, запэўняючы адзінства ня толькі ўнутранага гаспадарчага будаўніцтва і абароны краю, але таксама і адзінства замежнай палітыкі, захоўваючы ў той самы час уплывы кожнай Савецкай рэспублікі на справы ўсяго саюзу Савецкіх рэспублік.

Дэлегацкі сход шле сваё братэрскае прывітаньне IV-му Ўсебеларускаму Зьезду Саветаў і выказвае цьвёрдую пэўнасьць, што рабочыя дэлегаты Зьезду разам з прадстаўнікамі сялян і чырвонаармейцаў, змогуць вырашыць цяжкія заданьні, якія стаяць перад Савецкай Беларусьсю і інтарэсах працуючых масаў Савецкай Фэдэрацыі.

Сельская гаспадарка у м. Менску.

На апошнім пасяджэньні Выканаўчага Камітэту Менскага Савету т. Турак зрабіў даклад аб дзейнасьці зямельна аграномічнага аддзелу камунальнай гаспадаркі за мінулы год і аб плянах яго працы на будучы год.

У кола дзейнасьці зямельна агранамічнага аддзелу уваходзе падлік зямлі і яе разьмеркаваньне, эксплёатацыя савецкіх гаспадарак і культурна-агранамічная праца. Пляц гарадзкой зямлі складае 3000 дзесяцьцін.

Да Акцябрскай рэвалюцыі гарадзкая зямля належыла большасьцю цэрквам (1000 дзес.), прыватным уласьнікам (600 дзес.), а меншая частка— гораду.

Для пунктоўнага падліку гарадзкога зямельнага пляцу, дзеля разьмеркаваньня яго між землякарыстацелямі і савецкай гаспадаркай у 1921 г. была абвешчана абавязковая рэгістрацыя зямлі. Да 1922 г. зямля давалася ў апрацоўку у дармовае карыстаньне. У 1922 годзе была ўведзена арэндная плата з арандатараў гарадзкой зямлі. Зямля давалася па заявах: грамадзянам, калектывам, арганізацыям і ўстановам на прынцыпах уласнай апрацоўкі. Вольныя вучасткі даваліся ў першую чаргу калектыўным аб'яднаньням і рабочым.

У 1922 г. перададзена ў арэнднае карыстаньне ўстановам і каапэратывам каля 20 процан. гарадзкой зямлі.

Сенажаці разьмяркована 120 дзесяцін. Арэнда за сенажаці бралася натурай у ліку 40 проц падатковага збору. Усяго атрымана да 1 га сьнежня г. г. 3035 пуд. Пасьбішчаў у горадзе каля 10 дзесяцін. Горад да гэтага часу адчувае вялікую патрэбу ў пастаянных пасьбішчах.

Зямельна-агранамічным аддзелам праводзілася таксама праца па землябудаўніцтву, бо шмат зямлі было захоплена самавольна і прыходзілася на месцох умяркоўваць пытаньне аб здаваленьні замлёй усіх патрабуючых. Усе спрэчныя пытаньні аб зямлі разглядаюцца судзебнай калегіяй гаспадаркі. Былі ўзяты на ўчот усе негаспадарчыя сады ў горадзе. Большасьць з іх была неабгароджана. Сады аддаваліся ў арэнду на дагаворных умовах калектывам, установам і прыватным асобам. За летні час удалося даставіць у маёнтак б. Міхайлава 19 рабочых, 41 карову і некаторыя сельска-гаспадарчыя прылады. Эксплёатуецца таксама гарадзкое садаводства б. Чапскага. Садаводства патрабуе значнага рамонту аранжарэяў і парнікоў.

Зямельна-агранамічны аддзел наглядае таксама за гарадзкімі садамі і скверамі. У 1923 г. для забясьпечаньня гарадзкіх савецкіх гаспадарак насёнам аддзел праэктуе арганізацыю на Людаманце высокаінтэнсыўнай агароднай насённай гаспадаркі. Адначасова праэктуецца закладка гадавальніка пладовых дрэў для аднаўленьня разбураных садоў і пасекі для пашырэньня пчалаводзтва.

У савецкай гаспадарцы Міхайлава апрацован плян арганізацыі прыкладнай малочнай фермы на 60 галоў жывёлы для здаваленьня дзіцячых і лячэбных устаноў малочнымі прадуктамі. У адносінах да фруктовых садоў будзе апрацован плян аднаўленьня іх. У першую чаргу вясной будзе арганізоўвацца паказальная праца ў садох для арандатараў камунальных садоў.

Гарадзкі Выканаўчы Камітэт па гэтаму дакладу вынес шэраг пастаноў. Між іншым пастаноўлена перавесьці гарадзкія фермы на гаспадарчы разьлік, арганізаваць на гарадзкіх фермах папулярныя лекцыі і гутаркі для цікавячыхся агародніцтвам і садаводзтвам. Прапанована замельна агранамічнаму аддзелу пачаць апрацоўку пляну закладкі новых сквераў у горадзе, палепшыўшы становішча істнуючых сквераў.

У Савецкай Фэдэрацыі.

Перасяленчаскі рух.

МАСКВА, 9-12. Калегія Наркамзему пастанавіла часова спыніць перасяленчаскі рух у Сібір і накіраваць перасяленцаў галоўным чынам, на Поўнача-Усход. Калегія прызнала пажаданым засяліць пяць паўночных губэрняў, якія маюць вагромныя прыродныя багацьці. Калегія пастанавіла захаваць за перасяленцамі ў працягу 6—9 гадоў права на ранейшы зямельны надзел, які яны могуць атрымаць у выпадку звароту на радзіму.

Новае скарачэньне штатаў.

МАСКВА, 9-12, Народны Камісарыят Грашовых Спраў унёс у Савет Народных Камісараў працанаваньне аб скарачэньні штатаў у Савецкіх установах к 1-му лютаму на 20 процантаў.

Злачынцы сазналіся.

БАКУ, 7 12. На судзе над эсэрамі большасьць падсудных сазналіся ў тым, што падпалівалі нафтавыя распрацоўкі бакінскага раёну. Страты ад гэтых падпалаў дасягаюць звыш 800.000 руб. золатам. Бакінскія рабочыя ў шматлікових рэзалюцыях патрабуюць суровай кары прадаўцам.

Голад пашыраецца.

СЫМФЭРОПАЛЬ, 8—12. Зьездам паўнамоцных крымскай камісіі па барацьбе з вынікамі голаду заспована абвострэньне голаду ў Крыму. Галадуе палова насельніцтва, большасьць сялян-татар. Зарэгістравана некалькі сьмяротных выпадкаў. Грамадзянскімі работамі, арганізаванымі камісіяй, аднаўлена некалькі заводаў, каналаў і шлюзаў.

Бюльлетэнь № 132 і 133

Менскай Мэтэоролёгічнай Станцыі Галоўнай Фізычнай Обсэрваторыі пры Менскай Дасьледчай Балотнай Станцыі.

За 9, 10 і 11 сьнежня 1922 году

СТРУМЭНТ.	9 і 10 сьнежня.			10 і 11 сьнежня.		
	1 гадзіна дню.	9 гадз. вечара.	7 гадз. раніцы.	1 гадзіна дню.	9 гадзін вечара	7 гадзін. раніцы
Барометр	738,1м/м	737,0м/м	738,8м/м	734,6м/м	737,4м/м	739,9м/м
Тэрмомэтр	—7,4°	—9,2°	—10,1°	—12,6°	—11,0°	—9,7°
Максымальны тэрмомэтр.	—6,7°	—6,1°	—8,5°	—8,8°	—11,0°	—9,6°
Мінімальны тэрмомэтр.	—8,6°	—9,5°	—10,6°	—13,7°	—13,1°	—11,0°
Вільгаць параўнаўчая	83%	84%	83%	77%	86%	87%
Асадкі ў міліметрах	—	—		—	—	0,1
Грунтавы тэрмомэтр на глыбіні 0.8 мэтра.	0,7°	0,7°	0,7°	0,7°	0,6°	0,6°
	Ноччы вецер.			Вечарам малы сьнег.		

Неабходна павялічыць лік падпісчыкау.

Моц і шырыню нашага камуністычнага руху можна бачыць па нашай камуністычнай прэсе. Наша газэта „Савецкая Беларусь", наш орган на беларускай мове, павінен мець больш падпісчыкаў, чымсь ён мае цяпер. Ён абслужвае Беларусь ня толькі ў межах Савецкай Беларусі, але і ў яе этнаграфічных межах.

Дзе ж ляжыць прычына малой цыркуляцыі нашай газэты?

Адказ на гэта пытаньне адзін: прычына ляжыць у нас саміх.

Няхай скажа кожны камуніст-беларус, а за адно і кожны прыхільнік Савецкай улады, палажыўшы руку на сэрца—колькі падпісчыкаў за астатні год ён здабыў на сваю газэту?

Такіх, што стараліся ў гэтым кірунку, мала знойдзецца.

Гэтага надалей не павінна быць.

Калі мы ўразумелі, што камуністычныя ідэі лягчэй прывіць чалавеку на яго роднай мове, то тым больш для нас павінна быць ясна сіла друкаванага слова. Прэса—гэта шостая дзяржава. Аб гэтым патрэбна не ягаць і зрабіць для ўсіх шчырых камуністаў і прыхільнікаў Савецкай улады абавязкам ня толькі быць самому падпісчыкам «Савецкай Беларусі», але і знайсьці чым больш другіх чытачоў і падпісчыкаў нашай газэты.

Гэтыя пару нядзель перад новым годам мы павінны ўсе „мабілізавацца" і калі ня ўтроіць, то ўдвоіць лічбу падпісчыкаў нашай «Савецкай Беларусі».

Алесь Сянкевіч.

Весткі з месц.

Сьвята беларускіх лясоў.

5 сьнежня пры урачыстай абстаноўцы ва усадзьбе «Дуброва», Жорнаўскага вучэбнага лясьніцтва, Ігуменскага павету, Пагарэльскае воласьці, адбылося адчыненьне лясного тэхнікума.

Патрэба ў гэткай вучэбнай установе для нашага краю адчувалася ўжо даўно, але здарэньні апошніх гадоў адсоўвалі пытаньне адчыненьня яе да больш зручнага моманту.

Цёпла і прыемна прайшло адчыненьне гэтай новай савецкай школы, шырока расчыніўшай свае дзьверы таму беларускаму сялянству, з гушчаў якога Жорнаўскі лясны тэхнікум будзе чэрпаць для сябе неабходны кадр слухачоў. К вялікаму жалю, невялічкае памяшканьне не змагло зьмясьціць усіх жадаючых пабываць на гэтым сьвяце. М. В.

Вучнёўская грамада.

(*Слуцк*).

У Слуцку ёсьць агульна-адукацыйныя курсы, два тэхнікумы, дзьве праф.-тэхнічныя школы, сямёхгадоўкі і інш. У ва ўсіх гэтых установах многа вучняў. Даўно ўжо яны хацелі арганізаваць у Слуцку вучнёўскую грамаду. Але ў мінулыя гады ўсе пастановы, статуты грамады і інш., датычна гэтага прападала, як дым у паветры. Сёлета таксама зроблены валежачыя пастановы і апрацован статут. Уся праца грамады павінна будзе ісьці пад кантролем і справаздачнасьцю Аддзелу Народнае Асьветы, куды і пасланы статут на зацьверджаньне.

Л. М.

Чырвоны суд.

Самагоншчыкі пад судом.

Апошнімі днямі праз Народны суд 4-га вучастку прайшоў цэлы шэраг справаў па абвінавачаньню грамадзян пагранічнай паласы і Менску ў незаконным правозе гарэлкі польскага і менскага.

Народны суд, лічучыся з варункамі і сацыяльным становішчам абвінавачаных, налажыў на іх розныя кары: ад 1 да 6 месяцаў прымусовых прац і канфіскацыя маемасьцяў.

Гр. Ваньковіч Франц вінаваціцца ў тым, што правёз 15 бутэляк гарэлкі, якія прадаваў на адным з менскіх рынкоў. Абвінавачаны тлумачыў, што прычынай гандлю гарэлкай была яго поўная непрацаздольнасьць і адсутнасьць сродкаў жыцьця.

Суд пакараў яго на 6 мес. прымусовай працы без амністыі. Грамадзяніна Якубовіча Васіля звявілі пры правозе кантрабандным чынам самагонкі ў ліку 8 бутэляк. Якубовіч тлумачыў, што прывёз гарэлку нібыто для таварыша. Суд пакараў яго на 1 мес. прымусовай працы.

ПА МЕНСКУ.

Менск—Вільня.

У пачатку студзеня 1923 га году будуць адчынены чыгуначныя зносіны па лініі Менск—Вільня праз Маладэчна.

К Усебеларускай выстаўцы.

У былой Архірэйскай царкве ідзе сьпешная праца па арганізацыі выстаўкі к Усебеларускаму Зьезду Саветаў. Выстаўка будзе адчынена к 15-му сьнежня.

Новая школьная сетка.

Нар. Кам. Асьветы зацьверджана новая школьная сетка па сацыяльнаму выхаваньню на 22—23 год для ўсёй Беларусі. Па новаму пляну будуць існаваць 1163 школы з 2532 настаўнікамі і 108.025 вучнямі. У параўнаньні з леташнім годам школ скарочана каля 120 і настаўнікаў каля 1.075.

1-я Савецкая друкарня Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі Менск. Галоўлiт Беларусі № 330 (1300)